Syllabus

Course I

Introduction to Human Rights and Duties

Credit: 1

- **I) Basic Concept**

a) Human Values- Dignity , Liberty, Equality , Justice, Unity in Diversity, Ethics and Morals
b) Meaning and significance of Human Rights Education

- **II) Perspectives of Rights and Duties**

a) Rights: Inherent-Inalienable-Universal- Individual and Groups
b) Nature and Concept of Duties
c) Interrelationship of Rights and Duties

- **III) United Nations And Human Rights**

a) Brief History of Human Rights- International and National Perspectives
b) Provision of the charters of United Nations
c) Universal Declaration of Human Rights- Significance-Preamble
d) Civil and Political Rights-(Art. 1-21)
e) Economic, Social and Cultural Rights-(Art.22-28)
f) Duties and Limitations-(Art. 29)
g) Final Provision (Art. 30)

अभ्यासक्रम
कोर्स **I**
मानव अधिकार आणि कर्तव्ये
(क्रेडिट): १

- **I)** मूलभूत संकल्पना
  अ) मानवी मूल्ये - प्रतिष्ठा, स्वातंत्र्य, समानता, न्याय, विविधतेतील एकता, आचारधर्म आणि नैतिकता (Ethics and Morals)
  ब) मानव अधिकार शिक्षणाचा अर्थ आणि महत्त्व

- **II)** अधिकार आणि कर्तव्यांचे दृष्टिकोन
  अ) अधिकार: जन्मजात (Inherent) - अनतिक्रमणीय (Inalienable) - सार्वत्रिक (Universal) - वैयक्तिक आणि गट (Individual and Groups)
  ब) कर्तव्यांचे स्वरूप आणि संकल्पना
  क) अधिकार आणि कर्तव्ये यांच्यातील सहसंबंध

- **III)** संयुक्त राष्ट्र आणि मानवाधिकार
  अ) मानव अधिकारचा इतिहास - आंतरराष्ट्रीय आणि राष्ट्रीय दृष्टिकोन
  ब) संयुक्त राष्ट्रांच्या सनदेतील तरतुदी
  क) मानवी हक्कांचे सार्वत्रिक घोषणापत्र (UDHR) - महत्त्व - सरनामा
  ड) नागरी आणि राजकीय अधिकार (कलम १-२१)
  इ) आर्थिक, सामाजिक आणि सांस्कृतिक अधिकार (कलम २२-२८)
  फ) कर्तव्ये आणि मर्यादा (कलम २९)
  ग) अंतिम तरतूद (कलम ३०)